

ความคาดหวังของผู้เรียนและผู้ทำงานด้านภาพยนตร์ ที่มีต่อสถาบันการสอนและพัฒนาบุคลากรด้านภาพยนตร์

An Expectation of Film Students and Film Makers Regarding Institute for Film Personnel Teaching and Development

อูรพงศ์ แพทย์คชา

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์เปรียบเทียบความคาดหวังของนักศึกษาที่สนใจเรียนด้านภาพยนตร์และผู้ทำงานด้านภาพยนตร์ ตลอดจนศึกษาแนวทางของสถาบันการสอนและพัฒนาบุคลากรด้านภาพยนตร์ เพื่อตอบสนองความคาดหวังของผู้เรียนด้านภาพยนตร์ โดยการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้เชี่ยวชาญด้านภาพยนตร์ และการวิจัยเชิงสำรวจผู้ที่สนใจเรียนด้านภาพยนตร์ ซึ่งประกอบด้วยกลุ่มนักศึกษาและบุคลากรด้านภาพยนตร์ โดยใช้สถิติเชิงอนุมานเพื่อทดสอบสมมติฐาน ผลการสัมภาษณ์เชิงลึกพบว่า ผู้เชี่ยวชาญด้านภาพยนตร์มีความคาดหวังว่าจะมีผู้ที่สนใจเรียนด้านภาพยนตร์มากขึ้นในอนาคต นอกจากนี้ มีข้อเสนอแนะว่า หลักสูตรการเรียนการสอนควรเน้นด้านความคิดสร้างสรรค์ในการเล่าเรื่อง การลำดับภาพ การถ่ายทำที่เน้นการใช้อุปกรณ์เทคโนโลยีที่ทันสมัย รวมทั้งการฝึกปฏิบัติงานจริง สำหรับผลจากการสำรวจเชิงปริมาณของกลุ่มนักศึกษาและบุคลากรด้านภาพยนตร์ พบว่าทั้ง 2 กลุ่ม ต่างมีความสนใจเรียนด้านการเขียนบทภาพยนตร์เป็นอันดับหนึ่ง ในขณะที่มีความสนใจเรียนหลักสูตรอื่นๆ แตกต่างกัน นอกจากนี้ ยังพบว่า กลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่มมีความคาดหวังว่าหากได้เรียนและสำเร็จการศึกษาด้านภาพยนตร์ จะสามารถประกอบอาชีพด้านภาพยนตร์และสื่อบันเทิงอื่นๆ ได้จริง และมีความรู้ความสามารถพิเศษด้านภาพยนตร์มากกว่าผู้ที่ไม่ได้เรียนด้านนี้โดยตรง

ABSTRACT

This qualitative and quantitative research aims to analyze and compare the expectations regarding the school of films between undergraduate students and film makers. It also studies the ways in which film school serves the needs of film learners. This study employs the in-depth interviews with twelve film experts and uses the survey questionnaires with 100 undergraduate students and film makers in order to test the research hypotheses. The results demonstrate the film experts expected more film learners in the future. This group also suggested that the study programs should emphasize on the course of creativities, including story telling, editing, production, use of advanced technologies and professional practices. In addition, the comparative findings from the samples of undergraduate students and the film makers reveal that these two groups had similar expectation for the screen writing course as the first choice, yet different expectations for the other film courses. These two groups also had similar expectations that if they have a chance to study for the degree, they will have the capacity to work in this field and have more professional knowledge and practical skills than those who have not studied in the film school.

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

หลักสูตรการถ่ายทำภาพยนตร์เริ่มเปิดสอนในระดับอุดมศึกษาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2522 โดยมีการก่อตั้งภาควิชาเพื่อเปิดสอนหลักสูตรการถ่ายทำภาพยนตร์ในมหาวิทยาลัยหลายแห่ง ทำให้ผู้ที่เริ่มมีความรู้ ความเข้าใจ และได้รับการฝึกฝนในการทำงานด้านภาพยนตร์มีจำนวนมากขึ้น และเริ่มมีบัณฑิตใหม่เข้าทำงานในอุตสาหกรรมบันเทิงเพิ่มขึ้นตามลำดับ นับตั้งแต่ปี พ.ศ. 2538 เป็นต้นมา ภาพยนตร์ไทยเปลี่ยนแปลงทั้งรูปแบบของการนำเสนอและเนื้อหาสาระ โดยสามารถตอบสนองความต้องการของผู้ชมรุ่นใหม่และยังสามารถแข่งขันกับภาพยนตร์จากต่างประเทศ ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น ซึ่งนักสร้างภาพยนตร์รุ่นใหม่เริ่มใช้ความรู้ทางการตลาดมาใช้ในการส่งผลงานภาพยนตร์ออกสู่ตลาดต่างประเทศ

อย่างไรก็ตาม แม้ว่าศักยภาพในด้านการตลาดของภาพยนตร์ไทยจะปรับตัวดีขึ้น แต่วิวัฒนาการของการผลิตภาพยนตร์ไทยในช่วงทศวรรษที่ผ่านมากลับหยุดชะงัก ผู้กำกับหลายรายไม่สร้างสรรค์ผลงานแนวใหม่ และยังคงนำเสนอภาพยนตร์ในรูปแบบเดิมซึ่งเคยประสบความสำเร็จในอดีต อีกทั้งไม่ได้ปรับเนื้อหาให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของกระแสสังคม

ดังนั้น เพื่อที่จะพัฒนาอุตสาหกรรมภาพยนตร์ไทยให้สามารถเป็นธุรกิจที่เข้มแข็งของอุตสาหกรรมบันเทิง จึงจำเป็นต้องพัฒนาบุคลากรผู้ผลิตภาพยนตร์ให้สามารถคิดสร้างสรรค์ พัฒนาบท และกำกับภาพยนตร์ได้อย่างเชี่ยวชาญ อีกทั้งต้องมีบุคลากรฝ่ายสนับสนุนที่มีทักษะ ความรู้ ความเข้าใจในระบบการผลิตและการตลาดที่มีคุณภาพ ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาความคาดหวังของนักศึกษาที่สนใจเรียนด้านภาพยนตร์และทำงานด้านภาพยนตร์ต่อสถาบัน การสอนและพัฒนาบุคลากรด้านภาพยนตร์ เพื่อเป็นแนวทางในการเขียนแผนธุรกิจสำหรับผู้ที่สนใจเปิดสถาบัน สอน พร้อมทั้งทราบความคาดหวังของกลุ่มเป้าหมายที่ชัดเจน เพื่อที่จะพัฒนาบุคลากรและอุตสาหกรรมภาพยนตร์ให้เป็นไปตามความต้องการของผู้ผลิตในสายงานภาพยนตร์ บนพื้นฐานที่สามารถยกระดับการสร้างผลงานภาพยนตร์ไทยให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อวิเคราะห์เปรียบเทียบความคาดหวังที่มีต่อสถาบันการสอนและพัฒนาบุคลากรด้านภาพยนตร์ ของนักศึกษาที่สนใจเรียนด้านภาพยนตร์และทำงานด้าน ภาพยนตร์
2. เพื่อศึกษาแนวทางของสถาบันการสอนและพัฒนา บุคลากรด้านภาพยนตร์ เพื่อตอบสนองต่อความคาดหวัง ของผู้เรียนด้านภาพยนตร์สำหรับผู้ที่สนใจดำเนินธุรกิจเปิด สถาบันสอนด้านภาพยนตร์

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ผลการศึกษาทำให้สามารถนำไปพัฒนาหลักสูตร เพื่อใช้ในการสอนได้ และใช้ประกอบการเขียนแผนธุรกิจ ได้
2. เป็นประโยชน์แก่ผู้ที่สนใจเปิดสอนหลักสูตรด้าน ภาพยนตร์ ได้ใช้เป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจเปิด สถาบัน รวมถึงแนวทางในการวางนโยบายต่างๆ ให้สอดคล้องกับความคาดหวังของผู้เรียน

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. แนวคิดเกี่ยวกับคุณค่าและความสำคัญของภาพยนตร์

ปัจจุบันภาพยนตร์เป็นสื่อที่มีตลาดกว้างใหญ่ ภาพยนตร์เป็นศิลปะในการผลิต (รักสานต์ วิวัฒน์สินอุดม, 2546) ดังนั้น บุคลากรที่จะทำงานในสายธุรกิจภาพยนตร์ จึงต้องมีความรู้หลายด้าน ทั้งด้านการผลิต ได้แก่ เขียนบท กำกับภาพยนตร์ การแสดง ศิลปะการถ่ายทำ การใช้กล้อง เทคนิคในการผลิต การตัดต่อ การใช้เสียงในภาพยนตร์ อีกทั้งประกอบไปด้วยบุคลากรในฝ่ายการจัดการ ฝ่ายอำนวยความสะดวก และฝ่ายสนับสนุน

ภาพยนตร์เป็นสื่อที่เข้าถึงคนทุกชนชั้น เป็นสื่อที่ทำหน้าที่ถ่ายทอดข้อมูล เนื้อหาความรู้สึก และประสบการณ์ ไปยังผู้รับสาร ด้วยลักษณะเฉพาะของภาษาและสัญลักษณ์ อันเป็นเอกลักษณ์ของตนเอง ภาพยนตร์เล่าเรื่องด้วยภาพ มีการลำดับเรื่องราวที่สัมพันธ์ต่อเนื่องหรือบางครั้งขัดแย้งกัน ภาษาของภาพยนตร์ไม่ต้องการคำแปล ผู้ชมสามารถ

ยอมรับและเข้าใจได้ ทั้งยังมีภาษาของสีและแสงที่แสดง
นัยแฝงต่างๆ นอกจากนี้ ยังมีเสียงดนตรี ภาษาพูด รวมทั้ง
เสียงธรรมชาติ เพื่อส่งเสริมให้เกิดความหมายและอารมณ์
ความรู้สึกร่วม ภาพยนตร์จึงมีลักษณะพิเศษซึ่งสามารถสื่อ
สารความหมายให้ผู้ชมสามารถเข้าใจได้ง่าย นอกจากนี้
ภาพยนตร์ยังเป็นสื่อธุรกิจ เป็นกิจการพาณิชย์ที่ต้องมีการ
ระดมทุนในการผลิต มีระบบการจัดจำหน่าย การตลาด การ
โฆษณา ประชาสัมพันธ์ รวมถึงการใช้บุคลากรที่มีความรู้
ความสามารถหลายสาขาในกระบวนการผลิตภาพยนตร์
เพื่อดึงดูดความสนใจของผู้บริโภค ดังนั้น เนื้อหาของ
ภาพยนตร์ส่วนใหญ่จึงเน้นความบันเทิง และความคิดสร้างสรรค์
เพื่อสร้างความแปลกใหม่ และสร้างความพึงพอใจ
ต่อผู้ชม เพราะปัจจุบันภาพยนตร์ได้เข้ามาเป็นส่วนหนึ่ง
ของวิถีชีวิตคนในสังคม และได้เข้ามาเป็นส่วนประกอบ
หนึ่งในการโน้มน้าวความคิดและทัศนคติของคนผ่านทาง
เรื่องราวและการแสดงออกของตัวละคร

ภาพยนตร์ในปัจจุบันมีทั้งภาพยนตร์ที่ทำเพื่อตอบ
สนองสังคมในเชิงเสริมสร้าง และทำเพื่อตอบสนองสังคม
ในเชิงความต้องการ จึงทำให้ภาพยนตร์มีความหลากหลาย
ในด้านเนื้อหา สาระ และจุดประสงค์ของภาพยนตร์ โดย
ภาพยนตร์ในแต่ละเรื่องมีความอ่อนโยน รุนแรง และให้
ข้อคิด หรือให้ความสนุกแตกต่างกันไป (ภาพยนตร์กับ
พัฒนาการเด็ก, 2552) วิชาชีพภาพยนตร์จึงได้รับความ
สนใจอย่างยิ่งในกลุ่มคนรุ่นใหม่ เนื่องจากการพัฒนาเติบโต
อย่างต่อเนื่องของอุตสาหกรรมภาพยนตร์ ตลอดจน
ความสำเร็จในผลงานภาพยนตร์ของผู้กำกับหลายราย
เป็นปัจจัยเกื้อหนุนให้เกิดความต้องการมีส่วนร่วม กับทีม
สร้างภาพยนตร์ และปัจจุบันมีการประชาสัมพันธ์โครงการ
ต่างๆ ที่เกี่ยวกับกิจกรรมทางด้านภาพยนตร์มากขึ้น อาทิ
งานประกวดภาพยนตร์และบทภาพยนตร์ทั้งในประเทศ
และต่างประเทศ โดยการเปิดโอกาสและสนับสนุนเยาวชน
ผู้ที่สนใจได้แสดงความคิดสร้างสรรค์ผ่านศิลปะภาพยนตร์
และการเรียนรู้การทำงานจริงด้านภาพยนตร์ ปัจจัยดังกล่าว
แสดงให้เห็นถึงกระแสตอบรับสภาวะทางสังคมที่เกื้อหนุน
ต่อการดำเนินธุรกิจได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. แนวคิดเรื่องการพัฒนาบุคลากรสำหรับวงการ ภาพยนตร์

การเรียนการสอนด้านภาพยนตร์เป็นส่วนสำคัญมาก
ในการผลิตบุคลากรเข้าไปสู่ตลาดวิชาชีพทางด้านธุรกิจ
ภาพยนตร์ นับแต่ปี 2513 เริ่มมีการเปิดสอนสาขาวิชาการ
ถ่ายภาพและการถ่ายภาพยนตร์ ณ มหาวิทยาลัยธรรม-
ศาสตร์ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของสาขาสื่อสารมวลชน (ประวัติ
คณะ, 2552) ต่อมามหาวิทยาลัยหลายแห่งเปิดสอนสาขา
วิชาภาพยนตร์และภาพถ่าย (Cinematography) ซึ่งการเปิด
สอนด้านภาพยนตร์ในมหาวิทยาลัยนับได้ว่าเป็นการวาง
รากฐานที่สำคัญของระบบการสร้างสรรค์ผลงานภาพ-
ยนตร์ให้มีประสิทธิภาพและนับเป็นจุดเริ่มต้นของสถาบัน
ที่เปิดสอนทางด้านการสร้างสรรค์ผลงานภาพยนตร์ที่
ชัดเจน

จากการพัฒนาของอุตสาหกรรมภาพยนตร์และสร้าง
การตลาดของภาพยนตร์ภายในและต่างประเทศ ทำให้
สถาบันการศึกษาต่างๆ เล็งเห็นถึงความสำคัญ และความ
ต้องการทางสายงานด้านอุตสาหกรรม สถานที่สำหรับ
แสดงภาพยนตร์ ทั้งที่เป็นแบบฉบับและภาพยนตร์ที่ประ-
ยุกต์การใช้งาน ตลอดจนภาพยนตร์สั้นมากมาย อีกทั้งมี
การดำเนินการ โครงการจัดทำยุทธศาสตร์การส่งเสริมอุต-
สาหกรรมภาพยนตร์และวิดิทัศน์ พ.ศ. 2552-2554
(สามารถ จันทร์สุริย์, 2551) เพื่อประเมินสถานภาพและ
ศักยภาพของธุรกิจภาพยนตร์ไทยทั้งระบบ และใช้เป็น
กรอบในการจัดทำข้อเสนอยุทธศาสตร์การพัฒนาธุรกิจ
ภาพยนตร์ไทย ให้เกิดผลในทางปฏิบัติได้อย่างเป็นรูป-
ธรรมเพื่อพัฒนาบุคลากรด้านภาพยนตร์ พร้อมทั้งสร้าง
และพัฒนาบุคลากรหลักและบุคลากรสนับสนุนในธุรกิจ
ภาพยนตร์ไทยให้มีคุณภาพและปริมาณที่พอเพียงกับ
ความต้องการ โดยมีแนวทางการพัฒนาหลักสูตรด้าน
ภาพยนตร์ให้กับสถาบันการศึกษาทั้งรัฐและเอกชน โดย
สนับสนุนทุนการศึกษาจัดทำสัญญาความร่วมมือระหว่าง
สถาบันการศึกษาและผู้ประกอบการ เพื่อส่งเสริมการพัฒนา
องค์ความรู้ด้านภาพยนตร์

3. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความคาดหวัง

ความคาดหวังเป็นลักษณะทางจิตวิทยาซึ่งไม่ได้จำเพาะเจาะจงที่การกระทำอย่างเดียว แต่รวมไปถึงแรงจูงใจ ความเชื่อ ความรู้สึก ทศนคติ และค่านิยม ความคาดหวังหมายถึง ความต้องการของความรู้สึก การคิด หรือการคาดการณ์ล่วงหน้าในสิ่งใดสิ่งหนึ่ง การคิดในสิ่งที่เป็นไปได้ถึงระดับผลงานที่บุคคลกำหนดหรือคาดหมายว่าจะทำได้ เป็นผลมาจากประสบการณ์เดิมของบุคคลที่มีความต้องการบางอย่างจากบางคน และความต้องการให้บางคนกระทำบางอย่างให้ตน และสิ่งที่คาดหวังกับสิ่งที่เกิดขึ้นจริงอาจไม่ตรงกันเสมอไป (สุณีย์ เจริญกุล, 2543; วันเพ็ญสวนสีดา; 2545 และ สุพิศรา จุณณะปิยะ, 2546) ทฤษฎีความคาดหวัง (Vroom, 1964 อังไฉ เสนาะ ตีเขาว์, 2546) มีพื้นฐานมาจากทฤษฎีการตัดสินใจ (Decision Making Theory) ซึ่งพยายามอธิบายว่าบุคคลตัดสินใจที่จะกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งหรือไม่ขึ้นอยู่กับประเมินผลลัพธ์ หากผลลัพธ์ (Outcome) ที่ได้ประเมินออกมาเป็นลบหรือไม่ต้องการ บุคคลก็จะหลีกเลี่ยงที่จะกระทำหรือเลือกสิ่งนั้นๆ

สันติชัย คำสมาน (2534) กล่าวถึงทฤษฎีความคาดหวังว่า เป็นทฤษฎีที่ช่วยในการตัดสินใจของบุคคลแต่ละคนว่าจะเลือกกระทำหรือไม่กระทำในสิ่งที่คาดหวังไว้ โดยมีข้อพิจารณาเกี่ยวกับความคาดหวัง 2 ประการ คือ

1. พิจารณาว่าเป้าหมายที่จะไปสู่สิ่งที่มีคุณค่ามากที่สุดเพียงใด (Valence)
2. พิจารณาว่าสิ่งที่กระทำสามารถคาดหวังให้ไปถึงจุดหมายได้เพียงใด (Expectancy)

ความคาดหวังของบุคคลเป็นการตั้งขึ้นเพื่อการตอบสนองต่อความต้องการ ดังนั้น ความต้องการเป็นสิ่งที่เกี่ยวข้องกันจนแทบจะแยกไม่ออก เพราะเมื่อนมนุษย์เกิดความต้องการแล้ว ความคาดหวังก็จะตามมา อย่างไรก็ตาม เมื่อเกิดความต้องการแล้ว บุคคลก็มักจะคาดหวังสูงขึ้นไปตามลำดับ (เพชร हालาก, 2538)

ดังนั้น ความคาดหวังของบุคคลเกิดจากลักษณะความแตกต่างของแต่ละบุคคล โดยใช้มาตรฐานของคนเป็นเครื่องวัด ซึ่งระดับของความคาดหวังจะเปลี่ยนแปลงไปตามสถานการณ์ที่แตกต่างกันไปตามแต่ละบุคคล

ระเบียบวิธีวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดระเบียบวิธีวิจัยที่ใช้ในการศึกษา คือ การวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ให้ข้อมูลหลัก (In-depth Interview) จำนวน 15 คน ประกอบด้วย ผู้เชี่ยวชาญด้านภาพยนตร์ จำนวน 12 คน และผู้ประกอบการสถาบันสอนและพัฒนาบุคลากรด้านภาพยนตร์ จำนวน 3 คน เนื่องจากเป็นผู้เชี่ยวชาญในสายงานกำกับภาพยนตร์ นักวิชาการ นักธุรกิจด้านภาพยนตร์ ผู้ประกอบการสถาบันสอน และผู้สอนการแสดง และเพื่อให้เห็นประเด็นด้านผู้รับสาร รวมทั้งความคาดหวังของนักศึกษาและผู้ทำงานด้านภาพยนตร์ ผู้วิจัยจึงรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณจากการตอบแบบสอบถามของผู้ศึกษาในระดับอุดมศึกษาของสถาบันการศึกษาภาครัฐและเอกชนที่เปิดสอนหลักสูตรทางด้านการผลิตภาพยนตร์ในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 100 คน และบุคลากรที่สนใจหรือทำงานเกี่ยวกับอุตสาหกรรมภาพยนตร์ จำนวน 100 คน ใช้การสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เฉพาะผู้ที่เคยเรียนหรือสนใจเรียนด้านภาพยนตร์ ซึ่งใช้สถิติเชิงอนุมานด้วยการทดสอบ Chi-Square Tests เพื่อทดสอบสมมติฐาน โดยกำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

ผลการวิจัย

งานวิจัยนี้จำแนกผลการศึกษออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้
ส่วนที่ 1 การสัมภาษณ์เชิงลึกผู้เชี่ยวชาญด้านภาพยนตร์

สถานการณ์ทั่วไปของอุตสาหกรรมภาพยนตร์

ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญด้านภาพยนตร์ที่มีต่ออุตสาหกรรมประเภทยี่มีทั้งแง่บวกและแง่ลบ โดยผู้ให้ข้อมูลหลักเห็นว่าอุตสาหกรรมภาพยนตร์ไทยมีพัฒนาการดีขึ้นในด้านเทคนิคการถ่ายทำและการตัดต่อ ทำให้ผู้กำกับภาพยนตร์สามารถผลิตภาพยนตร์ไปขายต่างประเทศได้ โดยตลาดต่างประเทศมีกระแสตอบรับต่อภาพยนตร์ไทยมากขึ้น ทั้งนี้ ภาพยนตร์ไทยหลายเรื่องสามารถสร้างชื่อเสียงให้กับประเทศ และนารายได้เข้าประเทศ แต่ในเชิงการผลิต ผู้กำกับภาพยนตร์และผู้สร้างยังมีประสบการณ์น้อยและไม่ได้มีความรู้ทางด้านภาพยนตร์ที่แท้จริง ทำให้ไม่สามารถส่งผลงานเข้าแข่งขันในตลาดต่างประเทศได้มากนัก

ส่วนความเห็นเชิงลบนั้น ผู้ให้ข้อมูลหลักที่เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านภาพยนตร์บางคนมีความเห็นที่แตกต่างว่า ในสถานะเศรษฐกิจตกต่ำเช่นนี้ ผู้บริโภคนครภาพยนตร์ไทยมีจำนวนลดลง และภาพยนตร์ที่ผลิตไม่ตอบรับกับความต้องการของผู้บริโภคมากนัก เพราะยังขาดความคิดสร้างสรรค์และบทภาพยนตร์ยังไม่ดีพอ ตลาดผู้ชมตอบรับเฉพาะภาพยนตร์ประเภทที่ชอปปิงมีการผลิตภาพยนตร์แบบซ้ำๆ ทำให้มีปัญหาเงินทุนในการผลิต นายทุนไม่กล้าลงทุน อย่างไรก็ตาม การบริหารจัดการทั้งในสายการผลิตและการตลาดยังไม่มีพัฒนาการที่สอดคล้องกับสภาพปัจจุบัน

ความคาดหวังในสถาบันการสอนและพัฒนาศูนย์ด้านภาพยนตร์

สถาบันควรสอนให้ผู้เรียนเป็นนักคิดที่ดี เน้นหลักสูตรด้านความคิดสร้างสรรค์ในการเล่าเรื่อง การลำดับภาพ และการถ่ายทำที่เน้นการใช้อุปกรณ์เทคโนโลยีที่ทันสมัย เพราะเป็นองค์ประกอบสำคัญในการผลิตภาพยนตร์ สำหรับบุคลากรที่เป็นครูผู้สอนต้องเป็นผู้มีความรู้ ประสบการณ์ด้านภาพยนตร์ มีความเป็นมืออาชีพ และมีประสบการณ์ในการสร้างสรรค์ สามารถผนวกการสอนแบบวิชาการกับการปฏิบัติได้อย่างกลมกลืน ที่สำคัญคือ ความสำเร็จของผู้เรียนจะเป็นที่พิสูจน์ถึงประสิทธิภาพสถาบัน สถาบันควรเน้นการฝึกปฏิบัติที่ทำให้ผู้เรียนมีทักษะ ได้ฝึกงานภาคสนามและทำอาชีพได้จริง ซึ่งเป็นจุดเด่นและความแตกต่างจากคู่แข่งได้

ในปัจจุบันยังไม่มีสถาบันสอนการผลิตภาพยนตร์แบบครบวงจรที่ไม่ใช่มหาวิทยาลัย ทั้งนี้ การสอนที่มีอยู่ในสถาบันการสอนภาคเอกชนเป็นเพียงหลักสูตรระยะสั้นและไม่ได้เน้นด้านภาพยนตร์โดยตรง สถาบันที่จะสอนจึงควรเป็นสถาบันทางเลือกที่แตกต่างจากการเรียนในมหาวิทยาลัยที่เน้นทฤษฎีมากกว่าปฏิบัติ ผู้เชี่ยวชาญด้านภาพยนตร์กล่าวถึงหลักสูตรว่า หลักสูตรควรมีลักษณะเฉพาะและสามารถตอบสนองต่อความต้องการและความคาดหวังของกลุ่มเป้าหมายที่หลากหลายได้

การมีส่วนร่วมในการสอน การลงทุน และการบริหารจัดการองค์กร

ผู้เชี่ยวชาญด้านภาพยนตร์มีความยินดีที่จะมีส่วนร่วมในการพัฒนาองค์ความรู้ด้านภาพยนตร์ และการบริหาร

จัดการองค์กร ทั้งสนใจในการร่วมลงทุน เป็นที่ปรึกษาของสถาบันต่างๆ และเป็นอาจารย์ผู้สอนตามแขนงที่ตนเองสนใจ เพราะผู้เชี่ยวชาญมีส่วนเกี่ยวข้องกับด้านนี้อยู่แล้ว อีกทั้งผู้เชี่ยวชาญด้านภาพยนตร์ก็สนใจด้านภาพยนตร์ พร้อมทั้งจะขยายองค์ความรู้ของศิลปะแขนงนี้ให้กับผู้ที่สนใจ และพัฒนาศูนย์ด้านอุตสาหกรรมภาพยนตร์ไทยให้สอดคล้องกับความคาดหวังของผู้สนใจเรียนด้านภาพยนตร์ พร้อมทั้งตอบสนองตามแนวคิดเรื่องการพัฒนาบุคลากร สำหรับวงการภาพยนตร์ที่ได้พัฒนาการเรียนการสอนด้านภาพยนตร์ตั้งแต่อดีตมาจนถึงปัจจุบัน

ส่วนที่ 2 การวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research)

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยเชิงปริมาณ มีจำนวน 200 คน โดยจำแนกข้อมูลด้านประชากรของกลุ่มตัวอย่างได้ดังนี้

กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาอยู่ในระดับอุดมศึกษาของภาครัฐบาลและเอกชน เป็นกลุ่มตัวอย่างเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 62 เพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 38 และกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ทำงานด้านภาพยนตร์เพศชายคิดเป็นร้อยละ 55 เพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 45

ผลการศึกษาพบว่า นักศึกษาที่สนใจด้านภาพยนตร์ไทยมีความคิดเห็นต่อผลงานภาพยนตร์ไทยระดับปานกลาง มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 68 และผู้ทำงานด้านภาพยนตร์ มีความคิดเห็นต่อผลงานภาพยนตร์ไทยระดับดีมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 38 ด้านการประกอบอาชีพในสายงานภาพยนตร์ ทั้งนักศึกษาที่สนใจด้านภาพยนตร์ไทยและผู้ทำงานด้านภาพยนตร์ ให้ความสำคัญสูง ร้อยละ 81 และร้อยละ 95 ตามลำดับ และทั้ง 2 กลุ่มให้ความสำคัญกับปัจจัยด้านบุคลากรในการสร้างผลงานภาพยนตร์ โดยให้ความสำคัญสูงถึงร้อยละ 95 นอกจากนั้น นักศึกษาที่สนใจด้านภาพยนตร์ไทยและผู้ทำงานด้านภาพยนตร์ก็มีความสนใจสูงที่จะเรียนทางด้านภาพยนตร์ คิดเป็นร้อยละ 81 และร้อยละ 97 ตามลำดับ

จากการวิจัยความคาดหวังของนักศึกษาและผู้ทำงานด้านภาพยนตร์ในสถาบันการสอนและพัฒนาศูนย์ด้านภาพยนตร์ สามารถวิเคราะห์ความแตกต่างด้านหลักสูตรภาพยนตร์ที่กลุ่มตัวอย่างสนใจ ซึ่งเป็นประเด็นหลักในการวิจัยได้ดังนี้

สมมติฐานที่ 1: นักศึกษาและบุคลากรด้านภาพยนตร์ มีความสนใจด้านหลักสูตรภาพยนตร์แตกต่างกัน

ตารางที่ 1 แสดงการวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างกลุ่มนักศึกษาและบุคลากรด้านภาพยนตร์เกี่ยวกับความสนใจด้าน
 หลักสูตรภาพยนตร์

หลักสูตรภาพยนตร์ที่สนใจ	กลุ่มตัวอย่าง		รวม	Pearson Chi-Square	Sig. (2-sided)
	นักศึกษา	บุคลากรด้านภาพยนตร์			
การกำกับภาพยนตร์	15.00 %	25.00 %	20.00 %	19.260*	0.014
การเขียนบทภาพยนตร์	25.00 %	43.00 %	34.00 %		
การแสดงสำหรับภาพยนตร์	13.00 %	6.00 %	9.50 %		
การผลิตภาพยนตร์	15.00 %	5.00 %	10.00 %		
การกำกับศิลป์ในงานภาพยนตร์	5.00 %	6.00 %	5.50 %		
การถ่ายภาพยนตร์	21.00 %	11.00 %	16.00 %		
การอำนวยความสะดวกการผลิตภาพยนตร์	2.00 %	2.00 %	2.00 %		
การตัดต่อ	3.00 %	2.00 %	2.50 %		
อื่นๆ	1.00 %	0.00 %	0.50 %		
รวม	100.00 %	100.00 %	100.00 %		

*หมายเหตุ ค่านัยสำคัญ <.05

จากตารางที่ 1 พบว่า กลุ่มนักศึกษาและกลุ่มบุคลากรด้านภาพยนตร์ มีความสนใจด้านหลักสูตรภาพยนตร์ที่แตกต่างกัน ($X^2 = 19.26$; $P < .05$) กล่าวคือ นักศึกษาสนใจหลักสูตรภาพยนตร์ด้านการเขียนบทภาพยนตร์มากที่สุด (25%) รองลงมา คือ การถ่ายภาพยนตร์ (21%) การกำกับภาพยนตร์ (15%) และการผลิตภาพยนตร์ (15%) ตามลำดับ ในขณะที่บุคลากรด้านภาพยนตร์ สนใจหลักสูตรภาพยนตร์ด้านการ

เขียนบทภาพยนตร์มากที่สุด (43%) รองลงมา คือ การกำกับภาพยนตร์ (25%) และการถ่ายภาพยนตร์ (11%) ตามลำดับ หลักสูตรที่นักศึกษาและบุคลากรด้านภาพยนตร์สนใจน้อยที่สุด คือ การอำนวยความสะดวกการผลิตภาพยนตร์และการตัดต่อ

สมมติฐานที่ 2: นักศึกษาและบุคลากรด้านภาพยนตร์ มีเหตุผลสำคัญที่ทำให้ตัดสินใจเลือกสถานที่เรียนด้านภาพยนตร์แตกต่างกัน

ตารางที่ 2 แสดงการวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างกลุ่มนักศึกษาและบุคลากรด้านภาพยนตร์เกี่ยวกับเหตุผลสำคัญที่ทำให้ตัดสินใจเลือกสถานที่เรียนด้านภาพยนตร์

เหตุผลสำคัญที่ทำให้ตัดสินใจเลือกสถานที่เรียนด้านภาพยนตร์	กลุ่มตัวอย่าง		รวม	Pearson Chi-Square	Sig. (2-sided)
	นักศึกษา	บุคลากรด้านภาพยนตร์			
สถานที่ตั้ง	2.00 %	12.00 %	7.00 %	65.877*	0.000
บรรยากาศ	43.00 %	5.00 %	24.00 %		
หลักสูตร	19.00 %	48.00 %	33.50 %		
อาจารย์ผู้สอน	12.00 %	16.00 %	14.00 %		
ชื่อเสียงของสถาบัน	4.00 %	14.00 %	9.00 %		
การบริการ	10.00 %	4.00 %	7.00 %		
ค่าใช้จ่าย	9.00 %	1.00 %	5.00 %		
อื่นๆ	1.00 %	0.00 %	0.50 %		
รวม	100.00 %	100.00 %	100.00 %		

* หมายเหตุ ค่านัยสำคัญ <.05

จากตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์พบว่า นักศึกษาและบุคลากรด้านภาพยนตร์ มีเหตุผลสำคัญที่ทำให้ตัดสินใจเลือกสถานที่เรียนด้านภาพยนตร์ที่แตกต่างกัน ($X^2 = 65.877$; $P < .05$) กล่าวคือ นักศึกษามีเหตุผลสำคัญที่ทำให้ตัดสินใจเลือกสถานที่เรียนด้านงานภาพยนตร์ โดยขึ้นอยู่กับบรรยากาศมากที่สุด (43%) รองลงมาคือ ขึ้นอยู่กับหลักสูตร (19%) และขึ้นอยู่กับอาจารย์ผู้สอน (12%) ส่วน

บุคลากรด้านภาพยนตร์ส่วนใหญ่มีเหตุผลสำคัญที่ทำให้ตัดสินใจเลือกสถานที่เรียนด้านภาพยนตร์ คือ ขึ้นอยู่กับหลักสูตรมากที่สุด (48%) รองลงมา คือ ขึ้นอยู่กับอาจารย์ผู้สอน (16%) และขึ้นอยู่กับชื่อเสียงของสถาบัน (14%)

สมมติฐานที่ 3: นักศึกษาและบุคลากรด้านภาพยนตร์ มีความคาดหวังหลังสำเร็จการศึกษาจากสถาบันสอนและพัฒนาบุคลากรด้านภาพยนตร์แตกต่างกัน

ตารางที่ 3 แสดงการวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างกลุ่มนักศึกษาและบุคลากรด้านภาพยนตร์เกี่ยวกับสิ่งที่คาดหวังหลังสำเร็จการศึกษาจากสถาบันสอนและพัฒนาบุคลากรด้านภาพยนตร์

สิ่งที่คาดหวังหลังสำเร็จการศึกษาจากสถาบันสอนและพัฒนาบุคลากรด้านภาพยนตร์	กลุ่มตัวอย่าง		รวม	Pearson Chi Square	Sig. (2-sided)
	นักศึกษา	บุคลากรด้านภาพยนตร์			
ความรู้ความสามารถพิเศษทางด้านภาพยนตร์	30.00 %	24.00 %	27.00 %	7.701 *	0.053
ความสุข สนุกสนาน	4.00 %	5.00 %	4.50 %		
ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์	6.00 %	0.00 %	3.00 %		
สามารถนำไปประกอบอาชีพด้านอุตสาหกรรมภาพยนตร์และบันเทิงอื่นๆ ได้จริง	60.00 %	71.00 %	65.50 %		
รวม	100.00 %	100.00 %	100.00 %		

* หมายถึง ค่านี้สำคัญ < .05

จากตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์พบว่า นักศึกษาและบุคลากรด้านภาพยนตร์ มีความคาดหวังหลังสำเร็จการศึกษาจากสถาบันสอนและพัฒนาบุคลากรด้านภาพยนตร์ไม่แตกต่างกัน ($X^2 = 7.701$; $P > .05$) กล่าวคือ นักศึกษามีความคาดหวังหลังสำเร็จการศึกษาจากสถาบันสอนและพัฒนาบุคลากรด้านภาพยนตร์ เนื่องจากสามารถนำไปประกอบอาชีพด้านอุตสาหกรรมภาพยนตร์และบันเทิงอื่นๆ ได้จริงมากที่สุด (60%) รองลงมา คือ มีความรู้ ความสามารถพิเศษทางด้านภาพยนตร์ (30%) เพื่อความสุข สนุกสนาน (4%) และใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ (6%) ตามลำดับ ส่วนกลุ่มบุคลากรด้านภาพยนตร์ มีความคาดหวังหลังสำเร็จการศึกษาจากสถาบันสอนและพัฒนาบุคลากรด้านภาพยนตร์ เนื่องจากสามารถนำไปประกอบอาชีพด้านอุตสาหกรรมภาพยนตร์

และบันเทิงอื่นๆ ได้จริงมากที่สุดเช่นกัน (71%) รองลงมา คือ มีความรู้ ความสามารถพิเศษทางด้านภาพยนตร์ (24%) และเพื่อความสุข สนุกสนาน (5%) ตามลำดับ

ส่วนที่ 3 การสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้ประกอบการสถาบันการสอนและพัฒนาบุคลากรด้านภาพยนตร์

จากการสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้ประกอบการด้านสถาบันสอนและพัฒนาบุคลากรด้านภาพยนตร์ ซึ่งเป็นผู้บริหารในสถาบันสอนภาพยนตร์ พบว่า ในปัจจุบันมีผู้สนใจเรียนที่สถาบันการสอนและพัฒนาบุคลากรด้านภาพยนตร์มาก แต่ยังมีสถาบันจำนวนน้อยที่ตอบสนองต่อกลุ่มเป้าหมายได้ และยังไม่มียุทธศาสตร์ใดเปิดสอนด้านภาพยนตร์อย่างชัดเจน เพราะบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญด้านนี้ยังมีน้อย นอกจากนี้สถานที่ตั้งก็เป็นประเด็นสำคัญที่จะทำให้กลุ่มเป้าหมาย

ตัดสินใจเรียนกับทางสถาบัน ดังนั้น สถาบันที่เปิดสอนด้านภาพยนตร์เพื่อให้สอดคล้องกับความคาดหวังของผู้เรียนนั้น ควรมียุทธศาสตร์ประกอบ ดังนี้

1. ควรมีการปรับปรุงหลักสูตรทุกๆ 6 เดือน หรือตามการเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์
2. เน้นการประชาสัมพันธ์ที่ตรงกับความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย
3. บุคลากรผู้สอนต้องมีความรู้และมีประสบการณ์ด้านภาพยนตร์โดยตรง
4. มองเห็นช่องว่างทางการตลาดในการส่งผู้เรียนไปทำงานกับบริษัทผลิตภาพยนตร์ ซึ่งเป็นช่องทางในการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ทำงานจริงในด้านที่ได้เรียนมา พร้อมทั้งเป็นการเพิ่มโอกาสและประสบการณ์ในการทำงานด้านภาพยนตร์

อภิปรายผลการศึกษา

เนื่องจากการศึกษานี้เป็นการศึกษาความคาดหวังของนักศึกษาและบุคลากรด้านภาพยนตร์ในสถาบันการสอนและพัฒนาบุคลากรด้านภาพยนตร์ ดังนั้น การศึกษาครั้งนี้จึงเป็นการนำเสนอความคิดของกลุ่มตัวอย่างที่แตกต่างกันเพื่อชี้ให้เห็นถึงความคาดหวังที่แท้จริง เหมาะสมสำหรับเป็นแนวทางให้กับผู้ที่สนใจเปิดสอนด้านภาพยนตร์ และทราบความต้องการของกลุ่มเป้าหมายทั้งสองกลุ่มที่แตกต่างกัน โดยสามารถอภิปรายแยกเป็นประเด็น ดังนี้

แนวคิดเกี่ยวกับคุณค่าและความสำคัญของภาพยนตร์

แม้ในปัจจุบัน มีการผลิตภาพยนตร์ในรูปแบบซ้ำๆ และภาพยนตร์บางประเภทไม่ตอบรับกับความต้องการของผู้บริโภคมากนักเพราะยังขาดคุณสมบัติด้านความคิดสร้างสรรค์ แต่บุคลากรด้านภาพยนตร์เห็นถึงคุณค่าและความสำคัญของภาพยนตร์ และมีความคาดหวังว่า ผู้ที่สนใจเรียนด้านภาพยนตร์มีโอกาสที่ดีในการร่วมกันพัฒนาอุตสาหกรรมภาพยนตร์ไทยสู่เวทีโลกมากขึ้น หากการเรียนด้านนี้เน้นหลักสูตรด้านความคิดสร้างสรรค์ในการเล่าเรื่อง การลำดับภาพ การถ่ายทำที่เน้นการใช้อุปกรณ์เทคโนโลยีที่ทันสมัย พร้อมทั้งเน้นการฝึกปฏิบัติที่ทำให้ผู้เรียนมีทักษะ และได้ฝึกงานภาคสนามและทำอาชีพได้จริง ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ รัตนา จักกะพาก (2546) ซึ่งได้ศึกษา สภาพการณ์ของภาพยนตร์ไทยในอนาคต และพบว่า สภาพการณ์ของภาพยนตร์ไทยในปัจจุบันโดยรวมมี

การพัฒนาขึ้นกว่าในอดีตโดยมีเทคนิคการผลิตเปลี่ยนแปลงดีขึ้น ส่วนเนื้อหาของภาพยนตร์ไทยยังคงวนเวียนเป็นแบบเดิมๆ โดยมีการนำเสนอในรูปแบบใหม่บ้างแต่ยังไม่มากนัก และมีการแข่งขันในประเทศมากขึ้นในลักษณะการเร่งผลิต เร่งขาย โดยเพิ่มจำนวนภาพยนตร์ไทยอย่างมาก แต่คุณภาพด้านเนื้อหาและเทคนิคการนำเสนอยังคงเป็นแบบเดิมๆ จากงานวิจัยทำให้ทราบว่ายังมีความต้องการเรียนหลักสูตรภาพยนตร์ ส่วนทิศทางในการพัฒนาหลักสูตรนั้นต้องเป็นไปตามการเปลี่ยนแปลงของอุตสาหกรรมภาพยนตร์ไทย

ความคาดหวังด้านหลักสูตรภาพยนตร์ และความคาดหวังหลังสำเร็จการศึกษาจากสถาบันการสอนและพัฒนาบุคลากรด้านภาพยนตร์

จากแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความคาดหวัง ซึ่งกล่าวว่า แต่ละบุคคลจะเลือกกระทำหรือไม่กระทำในสิ่งที่คาดหวังไว้ ขึ้นกับลักษณะความแตกต่างของแต่ละบุคคล โดยใช้มาตรฐานของตนเป็นเครื่องวัด ซึ่งระดับของความคาดหวังจะเปลี่ยนแปลงไปตามสถานการณ์ที่แตกต่างกันไป ตามแต่ละบุคคล ดังนั้น นักศึกษาและบุคลากรด้านภาพยนตร์ ต่างมีความคาดหวังและสนใจเรียนด้านภาพยนตร์ ในหลักสูตรที่เหมือนกันและแตกต่างกัน โดยสนใจหลักสูตรการเขียนบทภาพยนตร์เป็นอันดับแรกเหมือนกัน แต่แตกต่างกันในหลักสูตรอื่นๆ ซึ่งขึ้นอยู่กับความสนใจและความต้องการที่หลากหลายของกลุ่มนักศึกษาและบุคลากรด้านภาพยนตร์ ส่วนความคาดหวังหลังสำเร็จการศึกษาจากสถาบันการสอนและพัฒนาบุคลากรด้านภาพยนตร์ พบว่า นักศึกษาและบุคลากรด้านภาพยนตร์ มีความคาดหวังหลังสำเร็จการศึกษาสอดคล้องกัน กล่าวคือ ให้เหตุผลด้านการประกอบอาชีพด้านภาพยนตร์และสื่อบันเทิงอื่นๆ ได้จริง และต้องการเรียนเพื่อความรู้ และความสามารถพิเศษด้านภาพยนตร์เป็นประเด็นสำคัญ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดเรื่องการพัฒนาบุคลากรสำหรับวงการภาพยนตร์ ที่มีการพัฒนาการสอนด้านภาพยนตร์ตามความคาดหวังของผู้เรียนมากขึ้น สถาบันการศึกษาต่างๆ จึงเล็งเห็นถึงความสำคัญและความต้องการทางสายงานด้านอุตสาหกรรมภาพยนตร์ จนทำให้มีหน่วยงาน พื้นที่ และสถานที่สำหรับแสดงภาพยนตร์มากขึ้น นอกจากนั้นยังสอดคล้องกับ จำเริญลักษณ์ ธาระวังน้อย (2541) ที่ได้ศึกษาเรื่องธุรกิจภาพยนตร์ไทย เพื่อรวบรวมปัญหาการทำงานและความต้องการของผู้

ประกอบธุรกิจภาพยนตร์ไทย และชี้ให้เห็นสภาพการดำเนินธุรกิจภาพยนตร์ไทยที่เป็นอยู่และผลกระทบต่อการพัฒนาภาพยนตร์ไทย โดยให้ข้อเสนอแนะว่า ควรมีการส่งเสริมคุณภาพของภาพยนตร์ไทยโดยให้คณะผู้ทำงานสร้างภาพยนตร์มีโอกาสศึกษาอบรมวิชาการด้านนี้เพิ่มเติม และสนับสนุนให้เข้าร่วมทำงานสร้างภาพยนตร์กับคณะผู้สร้างภาพยนตร์ ส่วนรัฐบาลควรพิจารณาปรับภาพยนตร์ไทยเป็นอุตสาหกรรมประเภทหนึ่งเพื่อควบคุมดูแลและดำเนินการให้อุตสาหกรรมภาพยนตร์ไทยเจริญก้าวหน้าขึ้น นอกจากนี้ การส่งเสริมคุณภาพของภาพยนตร์โดยการเพิ่มและสนับสนุนให้เข้าร่วมทำงานกับผู้สร้างภาพยนตร์ จะเพิ่มศักยภาพของผู้เรียนในการพัฒนาและสร้างสรรค์งานด้านภาพยนตร์ที่ดีได้ และสอดคล้องกับความคาดหวังของผู้เรียนและผู้ทำงานด้านภาพยนตร์ที่มีต่อสถาบันการสอนและพัฒนาบุคลากรด้านภาพยนตร์

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาการเปรียบเทียบความคาดหวังของนักศึกษาและผู้ทำงานด้านภาพยนตร์ พบว่า ยังมีความต้องการในการผลิตผลงานก่อนข้างสูง และมีความคาดหวังว่ามีความสนใจเรียนด้านภาพยนตร์เพิ่มขึ้น อย่างไรก็ตาม ยังไม่มีหลักสูตรและสถาบันสอนทางด้านภาพยนตร์ที่ครบวงจร ส่วนที่มีก็ยังไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควรและยังขาดประสิทธิภาพ ดังนั้นปัจจัยด้านหลักสูตรจึงเป็นปัจจัยสำคัญที่บ่งชี้ว่า นักศึกษาและบุคลากรด้านภาพยนตร์ ให้ความสำคัญด้านหลักสูตรที่หลากหลาย เพราะฉะนั้น ผู้ที่สนใจเปิดสอนด้านภาพยนตร์จึงต้องให้ความสำคัญกับหลักสูตรการสอนที่หลากหลาย เพื่อตอบสนองความต้องการและความคาดหวังของผู้เรียน โดยเปิดสอนหลักสูตรระยะสั้นสำหรับผู้สนใจทางด้านภาพยนตร์ในระดับพื้นฐานทั่วไป และเปิดสอนหลักสูตรระยะยาวสำหรับผู้สนใจทางด้านภาพยนตร์และต้องการก้าวสู่อาชีพด้านภาพยนตร์อย่างมีประสิทธิภาพ แต่ด้วยสภาพการณ์ของเศรษฐกิจตกต่ำ การตัดสินใจเพื่อเลือกเรียนและการใช้บริการทุกรูปแบบจากสถาบันนั้น จะต้องมีความอยู่ในเกณฑ์ที่เหมาะสม ตลอดจนมีระดับราคาที่เหมาะสมผล

นอกจากนี้ การสนับสนุนและส่งเสริมของภาครัฐจะเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยผลักดันให้ผู้สนใจเรียนทางด้านภาพยนตร์และผู้สร้างสรรค์ภาพยนตร์เกิดกำลังใจในการ

ผลิตภาพยนตร์ที่มีคุณภาพ อาทิ การร่วมสนับสนุนการจัดเทศกาลภาพยนตร์ในประเทศไทย การเปิดสถาบันสอนที่มุ่งผลิตบุคลากรผู้อุตสาหกรรมภาพยนตร์ พร้อมทั้งการส่งเสริมศิลปะภาพยนตร์ให้กับเยาวชนโดยการจัดโครงการเผยแพร่และถ่ายทอดผลงานภาพยนตร์เพิ่มมากขึ้น เป็นต้น

ส่วนด้านการวิจัยครั้งต่อไป ควรมีการศึกษาเพิ่มเติมกลยุทธ์การสื่อสารการตลาดที่ทำให้สถาบันสอนด้านภาพยนตร์ประสบความสำเร็จ เพื่อทราบถึงแนวทางการสื่อสารการตลาดและวิธีการบริหารจัดการองค์กรที่ชัดเจน และสามารถนำมาปรับใช้กับสถาบันการสอนด้านภาพยนตร์ต่อไป

บรรณานุกรม

- จำเริญลักษณ์ ธนะวังน้อย. (2541). *ธุรกิจภาพยนตร์ไทย*. รายงานการวิจัย คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. ประวัตินิพนธ์. <http://jc.tu.ac.th/about/aboutus.htm>. (สืบค้น 9 กันยายน 2552).
- เพชร หลาก. (2538). *ความคาดหวังของผู้บังคับบัญชาระดับกลางที่มีบทบาทต่อการปฏิบัติงานของผู้บังคับบัญชาระดับล่างในโรงงานอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์พลาสติก*. กรุงเทพมหานคร: วิทยานิพนธ์ปริญญาโท มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- ภาพยนตร์กับพัฒนาการเด็ก. <http://gotoknow.org/blog/nicfd08-forum/295990>. (สืบค้น 10 ตุลาคม 2552).
- รักสานต์ วิวัฒน์สินอุดม. (2546). *ทัศนคติเกี่ยวกับการสร้างภาพยนตร์ไทยของผู้ชมภาพยนตร์ในเขตกรุงเทพมหานคร*. กรุงเทพมหานคร: คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- รัตนา จักกะพาก. (2546). *สภาพการณ์ของภาพยนตร์ไทยในอนาคต: ศึกษาวิเคราะห์จากทีมงานผู้สร้าง ผู้ชม และนักวิชาการ ด้านภาพยนตร์*. รายงานการวิจัย คณะนิเทศศาสตร์ ภาควิชาการภาพยนตร์และภาพนิ่ง จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วันเพ็ญ สวนลีดา. (2545). *ความคาดหวังคุณภาพบริการผู้ป่วยนอกโรงพยาบาลพระนั่งเกล้า ๒๖ จังหวัดนนทบุรี*. กรุงเทพมหานคร: วิทยานิพนธ์ปริญญาโท มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

สามารถ จันทรสุรีย์. (2551). *ยุทธศาสตร์การส่งเสริมอุตสาหกรรมภาพยนตร์และวีดิทัศน์* (พ.ศ. 2552-2554). สำนักงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย.

สันติชัย คำสมาน. (2534). *ความคาดหวังของศึกษาธิการ อำเภอกับผู้ประสานงานการศึกษาออกโรงเรียนอำเภอ เกี่ยวกับการบริหารงานการศึกษาออกโรงเรียน*. กรุงเทพมหานคร: วิทยาลัยพัฒนศาสตร์ปริชญ์โท มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

สุนีย์ เจริญกุล. (2543). *ความคาดหวังของประชาชนต่อการดำเนินงานของโรงพยาบาลศูนย์สระบุรี*. กรุงเทพมหานคร: วิทยาลัยพัฒนศาสตร์ปริชญ์โท จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สุพัตรา จุณณะปิยะ. (2546). *คู่มือการวิจัยทางรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์*. นครปฐม: โรงพิมพ์ศูนย์ส่งเสริมและฝึกอบรมการเกษตรแห่งชาติ สำนักส่งเสริมและฝึกอบรมกำแพงแสน มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน.

เสนาะ ตีเขาว์. (2546). *การบริหารกลยุทธ์*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

อาจารย์อุรพงศ์ แพทย์ชชา สำเร็จการศึกษา นศ.ม. (การบริหารธุรกิจบันเทิงและการผลิต) และ นศ.บ. (วิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์และภาพยนตร์) มหาวิทยาลัยกรุงเทพ ปัจจุบันเป็นอาจารย์ประจำภาควิชาภาพยนตร์ คณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพ